ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 12.11.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

444

OZNÁMENIE

Federálneho ministerstva zahraničných vecí

Federálne ministerstvo zahraničných vecí oznamuje, že 25. júna 1977 bol na 63. zasadaní generálnej konferencie Medzinárodnej organizácie práce prijatý Dohovor o ochrane pracovníkov proti nebezpečenstvám z povolania spôsobeným znečistením vzduchu, hlukom a vibráciami na pracoviskách (č. 148). Ratifikáciu Dohovoru Československou socialistickou republikou zapísal 11. januára 1990 generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce. Podľa svojho článku 18 odseku 3 Dohovor nadobudol pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku platnosť 11. januárom 1991. Český preklad Dohovoru sa vyhlasuje súčasne.*)

Dohovor č. 148

Dohovor o ochrane pracovníkov proti nebezpečenstvám z povolania spôsobeným znečistením vzduchu, hlukom a vibráciami na pracoviskách

Generálna konferencia Medzinárodnej organizácie práce, ktorú zvolala správna rada Medzinárodného úradu práce do Ženevy a ktorá sa tam zišla 1. júna 1977 na svojom šesťdesiatom treťom zasadaní,

majúc na zreteli dohovory a odporúčania, ktoré sa týkajú veci, najmä Odporúčania o ochrane zdravia pracovníkov, 1953; Odporúčania o závodných zdravotníckych službách, 1959; Dohovor a odporúčania o ochrane proti žiareniu, 1963; Dohovor a odporúčania o ochranných zariadeniach na strojoch, 1963; Dohovor o dávkach pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania, 1964; Dohovor a odporúčania o hygiene (obchod a kancelárie), 1964; Dohovor a odporúčania o benzéne, 1977 a Dohovor a odporúčania o rakovine z povolania, 1974;

rozhodnúc prijať niektoré návrhy týkajúce sa pracovného prostredia: znečistenia vzduchu, hluku a vibrácií, ktoré sú štvrtým bodom rokovacieho poriadku zasadania;

ustanovujúc, že tieto návrhy budú mať formu medzinárodného dohovoru,

prijíma 25. júna 1977 tento Dohovor, ktorý bude označovaný ako Dohovor o pracovnom prostredí (znečistenie vzduchu, hluk a vibrácie), 1977.

ČASŤ I
ROZSAH PLATNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

1. Tento Dohovor sa vzťahuje na všetky odvetvia hospodárskej činnosti.
2. Členský štát, ktorý ratifikuje tento Dohovor, môže po prerokovaní so zúčastnenými reprezentatívnymi organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov, pokiaľ existujú, vyňať z vykonávania Dohovoru jednotlivé odvetvia hospodárskej činnosti, pokiaľ toto vykonávanie vyvoláva osobitné problémy, ktoré majú určitú závažnosť.
3. Každý členský štát, ktorý ratifikuje Dohovor, uvedie v prvej správe o jeho vykonávaní, ktorú je povinný podať podľa článku 22 ústavy Medzinárodnej organizácie práce, a to s odôvodnením, odvetvia, ktoré boli vylúčené podľa odseku 2 tohto článku, a vyložiť v neskorších správach stav svojho zákonodarstva a praxe, pokiaľ ide o tieto odvetvia, a rozsah, v ktorom bol Dohovor vykonaný alebo sa zamýšľa ho vykonať, pokiaľ ide o také odvetvia.

Článok 2

1. Každý členský štát môže po prerokovaní s reprezentatívnymi organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov, pokiaľ existujú, prijať záväzky ustanovené týmto Dohovorom osobitne, pokiaľ ide o
   a) znečistenie vzduchu,
   b) hluk,
   c) vibrácie.
2. Členský štát, ktorý neprijme záväzky ustanovené Dohovorom pre jeden alebo viac druhov nebezpečenstva, presne to určí na svojej ratifikačnej listine a uvedie pre to dôvody vo svojej prvej správe o vykonávaní Dohovoru podanej podľa článku 22 ústavy Medzinárodnej organizácie práce. Vo svojich neskorších správach vyloží stav svojho zákonodarstva a praxe, pokiaľ ide o druhy nebezpečenstva, ktoré boli vylúčené, s presným uvedením, v akom rozsahu bol Dohovor vykonaný alebo sa zamýšľa ho vykonať, pokiaľ ide o každý taký druh nebezpečenstiev.
3. Každý členský štát, ktorý pri ratifikácii neprijal záväzky ustanovené týmto Dohovorom pre všetky druhy nebezpečenstva, neskôr, len čo sa bude domnievať, že to okolnosti dovoľujú,

upovedomí generálneho riaditeľa Medzinárodného úradu práce, že prijíma záväzky ustanovené Dohovorom ohľadne jedného alebo viacerých druhov nebezpečenstiev predtým vylúčených.

Článok 3

Na účely tohto Dohovoru:

a) Výraz „znečistenie vzduchu“ zahŕňa každý vzduch znečistený látkami, ktoré sú škodlivé pre zdravie alebo inak nebezpečné, nech už je ich fyzikálny stav akýkoľvek.

b) Výraz „hluk“ zahŕňa každý zvuk, ktorý môže spôsobiť stratu sluchu alebo byť škodlivý pre zdravie alebo inak nebezpečný.

c) Výraz „vibrácie“ zahŕňa všetky vibrácie prenášané na ľudské telo pevnými telesami a ktoré sú škodlivé pre zdravie alebo inak nebezpečné.

ČASŤ II
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 4

1. Vnútroštátne zákonodarstvo ustanovuje, aké opatrenia sa urobia na pracoviskách na predchádzanie nebezpečenstvám z povolania, spôsobeným znečistením vzduchu, hlukom alebo vibráciami, na ich znižovanie a na ochranu pracovníkov proti nim.
2. Ustanovenia pre praktické vykonávanie ustanovených opatrení sa môžu urobiť vo forme technických noriem, príručiek pre prax alebo iným vhodným spôsobom.

Článok 5

1. Pri vykonávaní ustanovení tohto Dohovoru sa má príslušný orgán radiť s najreprezentatívnejšími organizáciami zúčastnených zamestnávateľov a pracovníkov.
2. Predstavitelia zamestnávateľov a pracovníkov budú pribraní na vypracovanie predpisov pre praktické vykonávanie opatrení predpísaných podľa článku 4.
3. Čo najužšia spolupráca bude nadviazaná na všetkých úrovniach medzi zamestnávateľmi a pracovníkmi pre vykonávanie opatrení predpísaných podľa tohto Dohovoru.
4. Predstaviteľom zamestnávateľa a pracovníkov v podniku sa má umožniť sprevádzať inšpektorov pri kontrole dodržiavania opatrení predpísaných podľa tohto Dohovoru, pokiaľ sa inšpektori nedomnievajú, že so zreteľom na všeobecné pokyny príslušného orgánu by to mohlo byť na škodu účinnému vykonávaniu ich povinností.

Článok 6

1. Zamestnávatelia zodpovedajú za vykonávanie predpísaných opatrení.
2. Ak niekoľko zamestnávateľov vykonáva súčasne nejakú činnosť na jednom pracovisku, sú povinní spolupracovať pri vykonávaní predpísaných opatrení bez toho, aby sa tým obmedzovala zodpovednosť každého jednotlivého zamestnávateľa na zdraví a bezpečnosť pracovníkov, ktorých zamestnáva. Za vhodných okolností príslušný orgán ustanoví všeobecné postupy pre túto spoluprácu.

Článok 7

1. Pracovníci sú povinní dbať na bezpečnostné predpisy na predchádzanie nebezpečenstvám z povolania, ktoré vznikajú zo znečistenia vzduchu, hluku a vibrácií na pracoviskách, na ich zníženie a zabezpečenie ochrany proti týmto nebezpečenstvám.
2. Pracovníci alebo ich zástupcovia sú oprávnení robiť návrhy, získať informácie a výcvik a obracať sa na príslušné orgány, aby sa zabezpečila ochrana proti nebezpečenstvám z povolania, ktoré vznikajú zo znečistenia vzduchu, hluku a vibrácií na pracoviskách.

ČASŤ III
PREVENTÍVNE A OCHRANNÉ OPATRENIA

Článok 8

1. Príslušný orgán určí hľadiská pre ustanovenie nebezpečenstva z expozície znečistenému vzduchu, hluku a vibráciám v pracovnom prostredí a na ich základe prípadne vymedzí hranice expozície.
2. Pri vypracovaní hľadísk a vymedzení hraníc expozície príslušný orgán prihliadne na stanovisko odborne kvalifikovaných osôb určených zúčastnenými najreprezentatívnejšími organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov.
3. Hľadiská a hranice expozície budú ustanovené, dopĺňané a preverované v pravidelných obdobiach so zreteľom na nové vnútroštátne a medzinárodné znalosti a údaje, pokiaľ možno s prihliadnutím na zvýšenie nebezpečenstva z povolania, vyplývajúce zo súčasnej expozície niekoľkých škodlivých činiteľov na pracovisku.

Článok 9

Každé nebezpečenstvo, ktoré vzniká zo znečistenia vzduchu, hluku a vibrácií, bude pokiaľ možno odstránené z pracoviska:

a) technickými opatreniami uplatňovanými v nových zariadeniach alebo nových postupoch pri ich projektovaní alebo zavádzaní alebo dodatočnými opatreniami na existujúcich zariadeniach alebo v postupoch, alebo ak to nie je možné,

b) dodatočnými opatreniami v organizácii práce.

Článok 10

Ak opatrenia urobené podľa článku 9 neznížia znečistenie vzduchu, hluk a vibrácie na pracoviskách na hranice ustanovené podľa článku 8, zamestnávateľ musí zaobstarať a udržiavať vhodné individuálne ochranné pomôcky. Zamestnávateľ nesmie nútiť pracovníka, aby pracoval bez individuálnej ochrannej pomôcky poskytnutej podľa tohto článku.

Článok 11

1. V primeraných časových intervaloch za podmienok a spôsobom určeným príslušným orgánom sa bude dohliadať na zdravotný stav pracovníkov vystavených nebezpečenstvám z povolania, ktoré vznikajú znečistením vzduchu, hlukom alebo vibráciami na pracoviskách, alebo tých, ktorí takým nebezpečenstvám budú pravdepodobne vystavení. Taký dohľad má zahŕňať predbežné lekárske vyšetrenie, ktoré predchádza prideleniu na takú prácu, a pravidelne sa opakujúce vyšetrenia za podmienok určených príslušným orgánom.
2. Dohľad uvedený v odseku 1 tohto článku nesmie byť spojený s nákladmi pre zúčastneného pracovníka.
3. Ak sa z lekárskeho hľadiska neodporúča, aby pracovník bol naďalej zamestnaný prácou v znečistenom vzduchu alebo v hlučnom prostredí alebo spojenou s vibráciami, je potrebné vyvinúť všetko úsilie v zhode s vnútroštátnou praxou a podmienkami, aby bol prevedený na iné vhodné zamestnanie alebo aby sa jeho zárobok zachoval pomocou dávok sociálneho zabezpečenia alebo iným spôsobom.
4. Opatrenia na vykonanie tohto Dohovoru nesmú nepriaznivo ovplyvniť práva pracovníkov, ktoré pre nich vyplývajú zo zákonodarstva o sociálnom zabezpečení alebo sociálnom poistení.

Článok 12

Používanie postupov, látok, strojov alebo zariadení určených príslušným orgánom, ktoré vystavujú pracovníkov nebezpečenstvám z povolania, ktoré sú spôsobené znečistením vzduchu, hlukom alebo vibráciami na pracoviskách, sa musí oznámiť príslušnému orgánu a tento orgán môže, ak je to potrebné, dať súhlas na používanie za predpísaných podmienok alebo ich zakázať.

Článok 13

Všetky zúčastnené osoby

a) budú informované vhodným a primeraným spôsobom o nebezpečenstvách v zamestnaní, ktoré sa môžu vyskytnúť na pracoviskách následkom znečistenia vzduchu, hluku alebo vibrácií;

b) budú vhodne a primerane poučené o prostriedkoch na predchádzanie týmto nebezpečenstvám, pre zníženie a ochranu proti nim.

Článok 14

S prihliadnutím na vnútroštátne podmienky a zdroje sa urobia opatrenia na podporu výskumu v oblasti predchádzania a zníženia nebezpečenstiev spôsobených znečistením vzduchu, hlukom a vibráciami na pracoviskách.

ČASŤ IV

VYKONÁVACIE USTANOVENIA

Článok 15

Za podmienok a za okolností určených príslušným orgánom zamestnávateľ je povinný určiť odborne spoľahlivú osobu alebo použiť mimopodnikové alebo spoločné odborne spôsobilé služby pre niekoľko podnikov, aby sa zaoberali otázkami predchádzania a zníženia znečistenia vzduchu, hluku a vibrácií na pracoviskách.

Článok 16

Každý členský štát

a) urobí zákonodarným alebo každým iným spôsobom, ktorý je v súlade s vnútroštátnou praxou a podmienkami, potrebné opatrenia, včítane primeraných sankcií, na vykonanie ustanovení tohto Dohovoru;

b) poverí spôsobilé dohliadacie orgány kontrolou vykonávania ustanovení tohto Dohovoru alebo si bude overovať, že je zabezpečený náležitý dohľad.

ČASŤ V

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 17

Formálne ratifikácie tohto Dohovoru budú oznámené generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce a ním zapísané.

Článok 18

1. Tento Dohovor zaväzuje len členské štáty Medzinárodnej organizácie práce, ktorých ratifikáciu zapísal generálny riaditeľ.
2. Nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov po tom, čo generálny riaditeľ zapíše ratifikácie dvoch členských štátov.
3. Pre každý ďalší členský štát tento Dohovor nadobudne účinnosť dvanásť mesiacov od dátumu, keď bola zapísaná jeho ratifikácia.

Článok 19

1. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor, môže ho vypovedať po uplynutí desiatich rokov odo dňa, keď tento Dohovor po prvý raz nadobudol účinnosť, písomným oznámením generálnemu riaditeľovi Medzinárodného úradu práce, ktorý ho zapíše. Výpoveď nadobudne účinnosť jeden rok po dni, keď bola zapísaná.
2. Každý členský štát, ktorý ratifikoval tento Dohovor a ktorý nepoužije právo ho vypovedať podľa tohto článku v priebehu roka nasledujúceho po uplynutí obdobia desiatich rokov, ako je

uvedené v predchádzajúcom odseku, bude viazaný Dohovorom na ďalšie desaťročné obdobie a potom ho bude môcť vypovedať vždy po uplynutí desaťročného obdobia za podmienok uvedených v tomto článku.

Článok 20

1. Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi všetkým členským štátom Medzinárodnej organizácie práce zápis všetkých ratifikácií a výpovedí, ktoré mu členovia organizácie oznámia.
2. Keď bude členským štátom Organizácie oznamovať zápis druhej ratifikácie, ktorá mu bola oznámená, generálny riaditeľ upozorní členské štáty Organizácie na dátum, keď tento Dohovor nadobudne účinnosť.

Článok 21

Generálny riaditeľ Medzinárodného úradu práce oznámi generálnemu tajomníkovi Spojených národov na zápis podľa článku 102 Charty Spojených národov úplné údaje o všetkých ratifikáciách, všetkých vyhláseniach a všetkých výpovediach, ktoré zapísal podľa ustanovení predchádzajúcich článkov.

Článok 22

Vždy, ak to bude považovať za potrebné, správna rada Medzinárodného úradu práce predloží generálnej konferencii správu o vykonávaní tohto Dohovoru a preskúma, či treba dať na program rokovania generálnej konferencie otázku jeho úplnej alebo čiastočnej revízie.

Článok 23

1. Ak prijme generálna konferencia nový dohovor revidujúci úplne alebo čiastočne tento Dohovor a ak nový dohovor neustanoví inak:
   a) ratifikácia nového revidujúceho dohovoru členským štátom spôsobí ipso iure okamžitú výpoveď tohto Dohovoru bez ohľadu na ustanovenia článku 19, a to s výhradou, že nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť;
   b) od doby, keď nový revidujúci dohovor nadobudne účinnosť, tento Dohovor prestane byť členským štátom otvorený na ratifikáciu.
2. Tento Dohovor však zostane v platnosti čo do formy a obsahu pre tie členské štáty, ktoré ho ratifikovali a ktoré neratifikovali revidujúci dohovor.

Článok 24

Anglické a francúzske znenia tohto Dohovoru majú rovnakú platnosť.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.